

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 39/13

Luksemburg, 11 kwietnia 2013 r.

Wyrok w sprawie C-443/11
Jeltes i in. / Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut
werknemersverzekeringen

**Całkowicie bezrobotny pracownik przygraniczny może otrzymać zasiłek dla
bezrobotnych wyłącznie w państwie swojego miejsca zamieszkania**

*Zasada ta znajduje zastosowanie nawet jeśli pracownik zachował z państwem członkowskim
swojego ostatniego miejsca zatrudnienia szczególnie ścisłe więzi*

Rozporządzenie europejskie z 2004 r. koordynuje krajowe systemy zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej, szczególnie w odniesieniu do pracowników przygranicznych¹. Rozporządzenie to zastępuje wcześniejsze rozporządzenie z 1971 r.² i przewiduje, że całkowicie bezrobotni pracownicy przygraniczni oddają się do dyspozycji służb zatrudnienia w państwie ich miejsca zamieszkania. Dodatkowo mogą oni oddać się do dyspozycji służb zatrudnienia państwa, w którym ostatnio pracowali.

Nowe rozporządzenie przewiduje również uregulowanie przejściowe dotyczące ogólnych zasad określania prawa właściwego, które nie dotyczy jednak wyraźnie przepisów szczególnych obowiązujących w odniesieniu do świadczeń z tytułu bezrobocia.

F.P. Jeltes, M.A. Peeters i J.G.J. Arnold są pracownikami przygranicznymi, mającymi obywatelstwo niderlandzkie, którzy pracowali w Niderlandach, przy czym dwoje pierwszych zamieszkiwało w Belgii, a trzeci w Niemczech. Wszyscy zachowali szczególnie ścisłe więzi z Niderlandami. F.P. Jeltes znalazł się na bezrobociu począwszy od 2010 r., to znaczy *po* wejściu w życie rozporządzenia europejskiego. Złożył on wniosek o przyznanie mu świadczenia z tytułu bezrobocia do organu niderlandzkiego, lecz wniosek ten został oddalony, a w uzasadnieniu organ powołał się na rozporządzenie.

M.A. Peeters i J.G.J. Arnold stracili zatrudnienie, odpowiednio każde z nich, *przed* wejściem w życie nowego rozporządzenia i uzyskiwali świadczenie z tytułu bezrobocia przyznane im przez organ niderlandzki. Każde z nich podjęło ponownie pracę, po czym ponownie znalazło się na bezrobociu. Organ niderlandzki odmówił wznowienia wypłaty świadczenia powołując się na wejście w życie tego rozporządzenia.

Te trzy osoby wniosły skargi na decyzje odmowne wydane przez organ niderlandzki do Rechtbank Amsterdam (sądu pierwszej instancji w Amsterdamie, Niderlandy), który to sąd wystąpił do Trybunału o dokonanie wykładni nowego rozporządzenia. Zgodnie ze stanem prawnym istniejącym pod rządami wcześniejszego rozporządzenia Trybunał orzekł bowiem³, że atypowy pracownik przygraniczny, rozumiany jako osoba, która zachowała szczególnie ścisłe więzi osobiste i zawodowe w państwie członkowskim swojego ostatniego miejsca zatrudnienia, ma największe szanse na reintegrację zawodową w tym państwie. W związku z tym może ona wybrać państwo, w

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166, s. 1), zmienione rozporządzeniem nr 988/2009 z dnia 16 września 2009 r. Weszło w życie w dniu 31 października 2009 r.

² Rozporządzenie Rady nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 149, s. 2)

³ Ww. rozporządzenie nr 1408/71 zostało zinterpretowane przez Trybunał w wyroku wydanym przez niego w dniu 12 czerwca 1986 r. w sprawie [1/85](#) Miethé

którym odda się do dyspozycji służb zatrudnienia i w którym będzie pobierać świadczenie z tytułu bezrobocia.

W swoim wydanym w dniu dzisiejszym wyroku Trybunał zauważył, że przepisów nowego rozporządzenia nie należy interpretować w świetle jego wcześniejszego orzecznictwa. Stwierdził on, że brak wyraźnej wzmianki dotyczącej możliwości uzyskania zasiłku dla bezrobotnych z państwa członkowskiego ostatniego miejsca zatrudnienia odzwierciedla wyraźną chęć prawodawcy ograniczenia zakresu, w jakim uwzględnione zostanie wcześniejsze orzecznictwo Trybunału. Trybunał zauważył w konsekwencji, że zasada dotycząca przyznawania zasiłku dla bezrobotnych przez państwo członkowskie miejsca zamieszkania ma zastosowanie nawet do całkowicie bezrobotnych pracowników przygranicznych, którzy zachowali szczególnie ścisłe więzi z państwem ostatniego miejsca ich zatrudnienia. Dodatkowa możliwość oddania się do dyspozycji służb zatrudnienia tego państwa nie ma na celu uzyskania w tym państwie zasiłku dla bezrobotnych, lecz wyłącznie skorzystanie z usług pomocy w przekwalifikowaniu.

Jeżeli chodzi o swobodę przepływu pracowników Trybunał zauważył, że traktat FUE przewiduje koordynację systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich, a nie ich harmonizację. W związku z tym Trybunał stwierdził, że zasady dotyczące swobodnego przepływu pracowników należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie ostatniego miejsca zatrudnienia odmawiało, zgodnie ze swoim prawem krajowym, całkowicie bezrobotnemu pracownikowi przygranicznemu, mającemu w tym państwie największe szanse na reintegrację zawodową, przyznania zasiłku dla bezrobotnych w oparciu o uzasadnienie, że pracownik ten nie zamieszkuje na jego terytorium, ponieważ zgodnie z przepisami rozporządzenia właściwym ustawodawstwem jest ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

Trybunał zauważył jednakże, że brak przepisu przejściowego mającego zastosowanie do pracowników takich jak M.A. Peeters i J.G.J. Arnold stanowi lukę w prawie, powstałą na etapie procesu prawodawczego. Przepis przejściowy rozporządzenia ma zatem zastosowanie do całkowicie bezrobotnych pracowników przygranicznych, którzy – biorąc pod uwagę więzi społeczne i rodzinne zachowane przez nich w państwie członkowskim ostatniego miejsca zatrudnienia – otrzymują od tego ostatniego państwa świadczenia z tytułu bezrobocia na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego tak długo, jak dana sytuacja pozostaje niezmieniona. Pojęcie „sytuacja niezmieniona” w rozumieniu przepisu przejściowego rozporządzenia należy oceniać w nawiązaniu do ustawodawstwa krajowego z zakresu zabezpieczenia społecznego. Do sądu krajowego należy zweryfikowanie, czy pracownicy tacy jak M.A. Peeters i J.G.J. Arnold spełniają określone w tym ustawodawstwie przesłanki ubiegania się o wznowienie wypłaty zasiłku dla bezrobotnych.

Trybunał stwierdził zatem, że całkowicie bezrobotny pracownik przygraniczny może ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych wyłącznie w państwie swojego miejsca zamieszkania, chyba że jest objęty zakresem zastosowania przepisów przejściowych rozporządzenia z 2004 r.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793